

Roodbonte Nikita overtreft zwartbonten

Vaderbeeld uiteenlopend bij Vlaamse individuele productiestatistieken

Pigeonwooddochter Nikita van Willy Tomme uit Waregem is de hoogstproductieve koe in Vlaanderen. Met een productie van 1221 kg vet en eiwit veroverde ze de eerste plek bij roodbont. Tegelijkertijd overstijgt deze roodbonte daarmee de productiviteit van de zwartbonten. Opvallend is de grote verscheidenheid aan genen in de bloedvoering van de topproducentes.

Echte hofleveranciers op productievlak schijnen er in Vlaanderen niet te zijn. De vaders van de hoogst producerende koeien zijn vaak sterk verschillend. De invloed van Sunny Boy is met drie dochters het grootst bij zwartbont, terwijl de Nederlandse stieren Cash en Marconi volgen met elk twee dochters. Bij roodbont ligt Marty drie keer mede aan de basis van de productiviteit, gevolgd door Tulip met twee dochters. Opvallend is de aanwezigheid van buitenlandse genen in de koefamilies van diverse hoogproductieve dieren. Buitenlandse sporen zijn onder meer terug te vinden in de afstammingsgegevens van de roodbonte Nikita-twin (v. Pigeonwood) van Willy Tomme uit Waregem, die de kop van het klassement invult met een productie van 1221 kg vet en eiwit. Een van haar overgrootmoeders was

immers een MRIJ-koe die jaren geleden werd aangekocht in de Nederlandse provincie Gelderland. 'Zowel haar moeder als haar grootmoeder waren sterke producentes', haalt Tomme aan om te benadrukken dat sterk produceren de Pigeonwooddochter met de genen is meegegeven. Met haar productie van 1221 kg vet en eiwit is de Pigeonwood niet alleen koploper bij roodbont maar overtreft ze tegelijk de productie-ijver van de zwartbonten. 'Tijdens een van de melkcontroles van vorig jaar moest de meetbuis van de melkmeter door de melkcontroleur bijna tot twee keer toe verwisseld worden. Op dat moment realiseerde ze een dagproductie van ongeveer 70 liter. Dit jaar heeft ze opnieuw veel melk gegeven, maar toch iets minder dan de vorige lactatie.' De sterke prestatie van de roodbonte kent

Linksboven: Charlesdochter Charlotte deelt de koppositie bij zwartbont met Markerdochter Nina
Rechtsboven: Pigeonwooddochter Nikita streeft met 1221 kg vet en eiwit de zwartbonte topproducentes voorbij

echter ook een nadeel. 'Het is een sterke koe maar stilaan begint ze toch te verouderen', onderstreept de veehouder. 'Door de hoge melklijsten van de laatste jaren is haar uier behoorlijk groot geworden. Om ervoor te zorgen dat ze tegen het kalven geen te grote uier zou krijgen, zetten we haar dit keer niet meer droog.' Momenteel is de Pigeonwooddochter drachtig van Jerom. Daarvan kalft ze begin juni af. 'Koeien als Nikita mogen er wel tussen lopen maar ze vergen toch ook meer aandacht. Dat heb je minder met koeien die tussen 40 en 50 kg melk geven.'

Topkoeien van topmelkers

Bij de zwartbonte topproducentes zijn diverse koeien van Vlaamse topmelkers terug te vinden. Zo wordt de eerste plaats in het klassement gedeeld door Markerdochter Nina van topmelkers Gerard en Hans Van Reybrouck uit Torhout en Boulet Charlesdochter Charlotte van de Vosseput van Bart Cocquyt uit Zwevezele. Beide koeien realiseerden het voorbije jaar een productie van 1130 kg vet en eiwit in een tijdspanne van 305 dagen.

Tabel 1 – Vlaamse topproducentes zwartbont over het melkcontrolejaar 2002

naam koe	vader	m.vader	lft.	dgn.	kg m.	% vet	% eiw.	kg v.+e.	LW	AV rang v.+e.	eigenaar, woonplaats	
Nina-twin	Marker	Ambrose	6,05	300	13.150	5,02	3,57	1130	140	86	1130	F. V. G. en H. Van Reybrouck, Torhout
Charlotte v.d. Vosseput	Charles	Chindo	5,01	311	12.815	5,45	3,50	1147	118	85	1130	B. Cocquyt, Zwevezele
Britta 12	—	Mars 1106	5,03	464	17.800	4,98	3,58	1524	129	84	1129	E. De Wilde, Zevegem
Preluda-twin v.d. Vosseput	Prelude	Michael	5,06	356	13.790	5,43	3,32	1207	110	83	1115	B. Cocquyt, Zwevezele
Regine	Ferlanneur	F16	3,07	335	11.902	6,35	3,23	1141	122	84	1112	W. Wildemauwe, Oedelem
Nalina v.d. Vosseput	Grand	Starbuck	5,01	529	21.653	4,27	3,52	1688	121	90	1101	B. Cocquyt, Zwevezele
Mientje	Mascot	Royalty	6,03	400	18.906	3,83	3,04	1297	141	86	1099	P. De Backer, Waarschoot
Lanke	Jasper	Jonas	7,03	541	21.640	4,43	3,00	1609	135	80	1084	S. Decraemer, Oostkamp
Noesje	Cleitus	Sunny Boy	4,10	447	14.125	4,73	3,22	1489	146	87	1079	P. De Smet, Boekhoute
Alida	—	—	7,02	413	15.261	4,70	3,39	1235	140	—	1077	J. Geelen, Sint-Pietersvoeren
Olga	Celsius	Nordkap	4,10	386	15.297	5,04	3,53	1311	149	85	1075	J. Verdaasdonk, Oudekapelle
Marijke	Tesk	Wister	6,08	359	16.271	4,19	3,34	1226	132	86	1073	P. De Backer, Waarschoot
Odiële	Ectavia	Bell Robbie	5,08	314	14.794	4,03	3,36	1092	155	—	1071	E. Almey, Knesselare
Lolita	Marconi	Aerostar	4,02	376	17.443	3,57	3,49	1231	161	—	1071	Ass. J. en B. Kustermans, Essen
Orika	Cash	Southwind	4,01	426	16.629	4,59	3,54	1352	132	87	1064	W. Wildemauwe, Oedelem
Limba	Sunny Boy	Amos	4,07	685	21.271	4,88	3,66	1817	117	—	1062	Ass. J. en B. Kustermans, Essen
Niliane	Sunny Boy	Tesk	5,02	535	19.344	4,37	3,67	1556	120	83	1059	L. V. M. Hooghe, Keiem
Maxi	Mascot	Cleitus	5,10	728	25.109	4,44	3,47	1986	133	86	1057	D. Vanneste, Boezinge
Sietske 178	Sunny Boy	Felix	8,06	308	12.803	4,71	3,59	1063	141	78	1056	F. Van Beveren, Adegem
Cassia	Cash	Emprise	5,00	385	19.750	3,05	3,17	1229	192	83	1055	S. Van Hasselt, Loenhout
Ortensia	Marconi	Ceboris	4,03	406	18.589	3,64	3,16	1264	141	82	1053	P. Ingels, Lembeke
Nolte v.d. Marckhove	Ell	Ambrose	5,00	499	21.088	3,60	3,13	1419	128	—	1052	J. Dobbels, Kortemark
Relena v.d. Marckhove	Manfred	Elusive	3,01	322	13.553	4,46	3,44	1072	137	81	1051	J. Dobbels, Kortemark
Pamela	Lord Lily	Trust	3,04	368	13.295	5,45	3,78	1227	124	86	1044	T. Van Leeuwe, Adegem
Petruska	Royal	Koepon Star	3,04	525	16.449	4,63	3,62	1358	127	—	1043	A. Pauwels, Lovendegem
Redy	Ambition	Sunny Boy	5,04	523	18.200	4,17	3,47	1389	116	84	1041	Ass. Corstjens, Bocholt
Rosette v.d. Vosseput	Ganwind	Blackstar	3,01	390	15.960	4,38	3,66	1282	133	81	1038	B. Cocquyt, Zwevezele
Nagasackie	Slocum	Hans ND 90	5,03	417	18.391	4,31	3,17	1375	132	86	1037	P. De Backer, Waarschoot
Lizette	—	—	6,10	415	16.975	4,26	3,16	1261	136	—	1034	R. De Pauw, Lovendegem
Nilac	Ferrari	Gallent	5,02	330	11.878	5,81	3,18	1069	116	83	1032	G. Degezelle, Desselgem

naam koe	vader	m.vader	lft.	dgn.	kg m.	% vet	% eiv.	kg v.+e.	LW	AV rang v.+e.	eigenaar, woonplaats
Nikita-twin	Pigeonwood	Vibrant	5,11	433	18.180	4,79	3,64	1533	189	—	1221 W. Tomme, Waregem
Dora	Marty	Hondo	5,02	388	15.775	4,35	3,66	1265	137	87	1089 P. Goossens, Brecht
Rosel 10	Callboy	Andreas	3,05	435	18.901	3,94	3,23	1354	175	86	1066 K. Vereecke, Merendree
Romada	Tulip	Lucky Chief	3,01	345	12.886	5,38	3,60	1158	112	84	1061 P. De Backer, Waarschoot
Lizz	Marty	Pigeonwood	6,05	375	13.569	4,94	3,60	1158	141	80	1043 H. Broekx-Achten, Grote Brogel
Orchidee ter Corpen Koerier 104	Derek		5,02	328	13.940	4,08	3,50	1056	142	86	1022 C. Desmet-Vandekerckhove, Kruishoutem
Stans	Jubel	Caveman	3,11	355	12.867	5,09	3,64	1124	134	83	1021 M. Verheyen, Zoersel
Norda	Marty	Zwartje's King	6,01	450	14.913	4,94	3,70	1288	143	—	1002 L. Van Daele, Hansbeke
Pidenny	Denny	Granduc Rocky	3,03	325	12.931	4,85	3,17	1037	132	83	996 J. Eykens en M. Van Laer, Geel
Netta	Martyr	Kinglea Leader	4,11	416	13.898	5,17	3,74	1239	127	81	995 J. Faes, Keiem
Opina	Sooner	Broes	5,07	338	13.294	4,52	3,33	1044	112	81	991 D. Terriijn, Bogaarden
Reina	Tulip	Clara's Orkan	3,00	314	13.290	4,14	3,35	995	149	89	980 M. Van Nevel, Beernem
Joyce	Liza's Caveman	Centra	5,03	422	15.236	4,43	3,54	1215	134	90	976 R. en J. De Craene, Evergem

Tabel 2 – Vlaamse topproducentes roodbont over het melkcontrolejaar 2002

Naast Charlotte komen nog verschillende andere koeien uit de stal van Bart Cocquyt in de lijst met hoogste individuele prestaties voor. Ook buiten de top-25 duikt zijn naam nog verschillende keren op. Het geheim? 'De koeien moeten het hier vooral zelf doen', klinkt het bij Cocquyt. 'Ik geloof niet echt in cijfers en in het Inet-verhaal. Het management is volgens mij veel belangrijker. Zo spelen bijvoorbeeld huisvesting en voeding een grote rol.' Voorkeursbehandelingen horen daar niet bij. 'Hier moeten het soepele, flexibele koeien zijn. Ik wil geen kasplantjes.' Om dat te bereiken fokt Cocquyt liever iets zwaardere en robuustere koeien en hecht hij daarnaast vooral belang aan langleefbaarheid. Ook bij zijn koeien liggen vooral ingevoerde genen aan de basis. Zo stamt Prelude-twin (v. Prelude) uit een van de twee koeien die Cocquyt jaren geleden aankocht van de Nederlandse Hol-Stiensfokker Boyen de Boer uit Stiens, terwijl Charlotte en Nalina (v. Grand) terugvoeren op Duitse bloedlijnen. Nalina, de enige excellente in de lijst, is inmiddels niet meer op het bedrijf aanwezig. 'Ze is niet zo lang geleden verongelukt', meldt de veehouder met spijt. 'Ze lag in een put in de weide. Door een ongelukkig toeval is ze op haar rug geraakt en kon ze niet meer recht.' Alle ogen zijn nu gericht op Integritydochter Virginia, in de hoop dat zij haar moeder kan evenaren.

Beperkte nafok

Net zoals deze van Bart Cocquyt komt de naam van Paul De Backer uit Waarschoot

eveneens verschillende keren terug in de lijst met individuele productiestatistiek bij zwartbont. Zijn naam duikt op zowel in de lijst van de zwartbonten als in die van de roodbonten. Op de zevende plaats in het zwartbontklassement staat zijn Mascotdochter Mientje en een aantal plaatsen verder staat Marijke (v. Tesk) in de toplijst. Met name Mascotdochter Mientje scoort hoog. 'Mientje stamt uit een Royaltydochter die we destijds aankochten op de veiling in Osnabrück', verduidelijkt De Backer. 'Uit die Royalty hielden we na een spoeling met Mascot drie vaarskalveren over. Als gevolg van een BVD-besmetting werden twee van de drie pinken opgeruimd. Mientje is de enige die overbleef.' Toch had De Backer de productiviteit van Mientje oorspronkelijk niet verwacht. 'Als vaars en zelfs als tweedekalfs was ze niet zo goed. Pas vanaf de derde lactatie begon ze sterker te presteren', benadrukt De Backer voor hij vervolgt: 'Ondanks de Mascotbloedvoering is Mientje een heel sterke koe met een zeer goede uier. Ze werd op de prijskamp in Waarschoot nog uierkampioene.' Met de Mascotdochter heeft De Backer naar eigen zeggen slechts één probleem: haar drachtig krijgen. 'Maar je hebt toch wat meer geduld met zo'n koe', vindt hij. Nu is ze geïnsemineerd met een rietje van een Emersonzoon uit de Nederlandse Rozafamilie die op het bedrijf van De Backer is geboren en waarbij sperma werd afgenomen voor hij op de veiling is verkocht. 'In haar rechtstreekse nafok vinden we slechts drie vaarskalveren, waar-

van één pink (v. Magic) en één zeer goede vierdekalfs (v. Dion) nog aanwezig zijn. Ook van de Teskdochter Marijke hebben we slechts één vrouwelijke afstammeling gehad, waarvan intussen een Emersondochter is geïnsemineerd.' Naast het tweetal zwartbonten komt Tulipdochter Romada in de lijst met roodbonte topproducentes voor. 'Omdat ze niet drachtig is geraakt, is Romada dit jaar afgevoerd', vertelt De Backer met enige spijt over de stilaan verdwijnende roodbonte haarkleur in zijn veestapel. 'Romada stamt voort uit de oorspronkelijk witrode veestapel op ons bedrijf. Door de jaren heen mochten alle roodbonte dieren die op het vlak van melkproductie de concurrentie met de zwartbonten aankonden blijven. Toch zijn ze steeds meer een minderheid in de stal geworden, zodat er intussen geen roodbonten meer tussen de melkkoeien lopen. Ooit was dat omgekeerd.' In tegenstelling tot bij de melkkoeien is de roodbonte haarkleur nog wel bij het jongvee tegenwoordig door twee Stadelpinken. Allebei zijn ze afstammelingen van Romada. 'De oudste van de twee is heel mooi. Die zal omwille van haar mooie exterieur waarschijnlijk mogen blijven, als ze voldoende produceert natuurlijk,' vertelt De Backer, die heel wat fokvee vermarkt. 'Een rooie tussen de zwarten is wel mooi. Daarom zou ik graag nog wat rood houden in de stal.'

Annelies Debergh